

Kenyér vagy politika.

Ahogy végigolvastuk azokat az intézkedéseket, amelyeket városunk főispánja, alispánja s városunk polgármesterének fáradságos utánjárásai, tárgyalásai és kérései nyomán a kormányon lévő miniszterek tettek a salgótarjáni munkátlanság megszüntetésére és a salgótarjáni nyomor enyhítésére — valami melegséget éreztünk a szívünk körül áramlani. Megéreztek annak a nagy elszakíthatatlan kötelekeknek a létezését, amelyek a minisztert, a főispánt s a munkást is egybefűzik, egy közös társadalomba kényszerítik: a magyar emberek társaságába.

A kenyér nincstelensége, amely az országutjára vitte a salgótarjáni munkásság egy részét, megdobbanított sok szívet ott fön is és ha csak a morzsáit is a segítségnek, de mégis juttatott és juttat valamit azoknak, akik „dolgozni akarnak” jelszóval a kenyér nevében nyújtották ki kezüket.

Nagy szó ez, nagyon sokat, nagyot jelentő szó: dolgozni akarunk! Ki akarná és tudná vagy merné utját állni annak, aki dolgozni, aki munkájával nem csak saját maga és családja, de a köz javát is elő akarja segíteni? Nem volt e csonka hazában senki, aki utját akarta volna állni e nagy akarásnak, e városka minden polgára föl egész az ország miniszteréig mind csak együttérzéséről biztosította ezeket a munkájukat vesztett, dologért és kenyéért zugó embereket. Csak egy valami volt, amely utját állta az akarásnak, egy intézmény volt, amelynek megteremtői, fentartói betapasztott fülekkel, jeges szívekkel hallatlanná teszik a panaszt, ki nem nyitják a szemüket a salgótarjáni fölajdulók nyomorának megszemlélésére, akik a szerencsétlenség látására is csak gyűlöletről gondolkodnak: a mi hőhéraink, Trianon megteremtői.

Dehát ő velük irgalomról, éhezők munkásaink kenyéréről beszélni nem tudunk és nem bírnak. Annál inkább tudunk az itthoniakkal, akiknek szíve, lelke együtt búsul együtt érez a kenyéret kérőkkel.

De ebbe az együtt érzésbe, ebbe a szívünket melegítő fölemelő egymásmegértésbe mégis bele kellett keseredni egy keserű csepnek, egy kevés politikának.

Ha megis jegyeztük, hogy a felvonulást politikaiszinezetűnek tartottuk, mégis úgy éreztük, hogy egy pillanatig sem szabad más utat választanunk, mint amely a munkásság megsegítésére, támogatására vezet. Mint minden tagja e városnak követeltük mi is a kivánságok le-tárgyalását, követeltük a kenyéret! Ezt a kivánságot nem most kezdtük propagálni, nem most mártottuk könnybe először a tollat, hogy papírra vessük a sikoltó kétségbeesést és belekiáltjuk Salgótarján munká-társadalmának jaját az ország sötét részvétlenségébe. Ami harcunk régi, de háládatlan.

S ime szükségesnek látták némelyek a tömegnek kivezénylését az ország-utra s midőn ők nem tudván gátat vetni az árnak, mások tapintatos közbelépésre egy munkás küldöttség ment Pestre e küldöttség élére is Payer elvtárs állott és a kivívott eredményt, az egész ország szívének és kormányának megmozdulását elkönyvelték so-ciáldemokrata sikernek mondván: látjátok megijedtek!

Hát itt ütközött össze a kenyér a politikával, itt van az a kis csöpp amelynek meg kell keseríteni min-dent Magyarországon s itt Salgótar-jánban is, ami egyébként a kölcsönös szeretet, a gyengék támogatá-sának édes érzése volna. Nincs itt Salgótarjánban egy darab kenyér sem, amely mellé ne adnának egy darab politikát is.

És ez nagy baj, igen nagy baj, mert amíg csak a kenyérről van szó nem érdemli meg az a magyar és ember nevet, aki velünk együtt ne segítené azt a kenyéret az éhezők, száj-hoz de mihelyt felbukkan mellette a politika, mihelyt a kenyér adag mellé oda prezentálják a kíséretet is, amely a rágás és emésztés közben is ott kísért, hogy ez a kenyér szociáldemokrata szerzemény — akkor sok ember előtt a szükségtelen politika elfedi a szükséges kenyéret.

Nem tudjuk elhallgatni, hogy e gondolat megszületésében kormányunk is hibás, mert hiszen polgármesterünk jelentéséből láttuk, hogy főispánunk és ő, akik legjobban átérik, ismerik és tudják e nyom-tört minden fenyegető követke-

ményeivel, számtalanszor jártak már el egyes minisztériumokban kérve támogatást és segítséget Salgótar-ján részére, de eredmény nélkül. És ime a hivatalos vezetők szavai elvesztek látszólag, de az or-szági kivonulás eredményt ért el.

Valahogy azonban úgy éreztük, hogy az elmúlt napok intézkedésé-nek tiszta szándékaiban elhomályo-sult a politika a kenyér mellett. Nem tudták a kenyéret egyenlőre politika-val változtatni, sem e célra felhasz-nálni. De ezután se bírnak, mert sok-kak szájában keserűvé válik a poli-tikus kenyér és sok politikust pusztított már el az a kétélű mozdulat, amivel a munkás kenyéréhez nyúlt.

Sz. I.

Rockefeller-alapítványról.

Írta: Dr. JOHAN BÉLA egyetemi magántanár, a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézet igazgatója.

A Rockefeller név lassanként az egész világon beiródik azok közé a nevek közé, amelyek nemcsak egy egyént vagy családot jeleznek, hanem hallásukor egy egész fogalom idéződik fel gondolatlukban. Az a fogalom, amely e név említésekor eszünkbe jut, az orvosi tudományok egy modern ágával, a most nagy haladást mutató modern egészség-üggyel függ össze.

A Rockefeller alapítvány eleinte csak Amerikára lokalizálta működését. Az összeg amelyet az idősebb Rockefeller a célra 1909-ben adományozott, egymillió dollár volt. Az Alapítványnak Rockefellertól felkért intézőbizottsága ezzel az összeggel oly sikereket ért el bizonyos betegségeknel, hogy 1913-ban Rockefeller indítatva érezte magát, hogy 100 millióval vesse meg az alapját egy oly alapítványnak, amely nemcsak Amerika, hanem az egész világ közegészségét szolgálja. Ezt az összeget azóta fokozatosan emelte, úgy hogy ma már közel jár a 200 millió dollárhoz az az összeg, amelyet Rockefeller egymaga adott közegészségügyi célokra. Ennek az alapítványnak, mintegy 8—9 millió dollárt (tehát kb. 600 milliárd magyar papír koronát) kitevő kamatjévedelmét használja fel céljainak kivételére. Ennek a hatalmas összegnek áldásában a világ legkülönbö-

zőbb államai részesülnek, mert mint az alapítvány jellegje is kifejezi, az egész világ összes népeinek jólétét akarja szolgálni.

Természetesen az Alapítvány vezetőségének határozott célja, meghatározott munkaprogramja van, amelyet évről-évre előre megállapít.

A munka vezetése a New-Yorkban székelő bizottság, illetve, ezáltal irányított központi iroda kezében van. New-York legforgalmasabb kereskedelmi göc-pontjának, a Broadway utca részének fel-lőkarcolójában, a 26. és 27. emeleten vannak az irodahelyiségei. Ide futnak be azok a jelentések, amelyeket a világ legkülönbözőbb pontjain dolgozó megbí-zottak (kiknek száma százon fölül van) küldenek. Itt tanulmányozzák át a beér-kező terveket, előterjesztéseket. Itt hatá-rozzák el a segítséget s innen indul ut-jára, rendeltetési helyére az a segítség, azok a dollárok, amellyel az Alapítvány az egészségügyi javítására irányuló törek-véseket támogatni, a haladást elősegíteni akarja.

A Rockefeller Alapítvány tényleg csak segíteni, tényleg csak támogatni akar. A közegészségügy ápolása, gondozása az állam feladata, melynek a háboru előtt a legtöbb állam az orvosi tudomány akkori állásának megfelelően meg is fe-

Salgótarján és vidéke őskorához.

Írta: Dr. DORNYAY BÉLA négy vármezei múzeum v. öre.

Az az általános és nagy érdeklődés, mellyel Salgótarján és vidéke közönségé-nek minden rétege figyelemmel kísérte a zagyvapálfalvai bronzkori urnatemető-nek a közel múlt napokban lefolyt, régészeti feltárást s amellyel adózott min-denes egyes felszínre került leleteknek, ez az érdeklődés időszerevé teszi, hogy ráterel-jük közönségünk figyelmét azokra, a ta-lán nem szenzáció, de tudományos szem-pontból annál érdekesebb és fontosabb leletekre is, melyekkel a régészeti szem-pontból méltán klasszikusnak mondható vidékünk régóta, de az újabb időben is mind gyakrabban dicsekedhetik s ame-lyek vidékünket messze földön ismertté tették az egész tudományos világban.

Az archaeologia iránt most megnyil-vánuló ezen ad hoc érdeklődés kötele-ségünkkel teszi azt is, hogy újra felhív-junk mindenkit, akit a szerencsés vélet-len őseink kultúremlékeinek birtokába juttat, hogy ezeket a leleteket adja oda illetékes szakemberek kezébe, hogy így azok a tudomány közkincséivé, tehát mindnyájunk kulturajavává válhassanak! Salgótarjánban már évek óta a bányá-igazgatóság is gyűjti ezeket az őskori le-leteket és pedig Hroziencsik István bá-nyaigazgató Gyűjteményéből, továbbá a középiskolai tanulmányok szemléltető ok-tatásának előmozdítására, a szépen gya-

rapodó realgimnáziumunk is jó példának jár elő e téren és így mindketten csak köszönettel és hálával veszik, ha a felve-tődő és anyagi értékkel csak ugyis vajmi ritkán bíró tárgyakat nekik beszoigáltatják Szegény, elesett magyar kulturánkat gazda-gítjuk velük, ha talán csak morzsákkal is!

Mióta csak Nógrádmegye nagy fiá-nak, Kubinyi Ferencnek (1796—1874) éles szeme egy terenyei palóc legény szűrén megpillantotta az első őskori bronz-fübulát és benne a leletek iránti érdeklődést és gyűjtőkedvet felkeltette, továbbá mióta a tőle kapott terenyei régiségeket Jankovich Miklós 1828-ban le is írta s ami-óta, ugyancsak Kubinyi, a terenyei Hár-sason rendszeres régészeti ásatásokat vé-gzett (1833.), azóta állandóan felgyűl a tudós világ és a nagyközönség is, vala-hányszor Nógrádmegye ősi települési föld-jéről újabb s újabb leletek kerülnek elő. Nógrádmegyének ez az immár 100 éves archaeológiai multja, az említettek kivül, olyan nevetek mutathat még fel, mint br. Nyáry Jenő és Albert Pifiny, Pintér Sán-dor Szécsény és Dolány, Szontagh Antal dr. Szirák stb. vidékén végzett kutatása-ikkal. 1911-ban pedig Márton Lejos dr. a M. Nemzeti Múzeum öre, alapos szak-tudással bőven leírta és illusztrálta me-gyénk őskorát a Borovszky féle várme-gyei monografia sorozatban. („Nógrádmegye.” Bpest. 1911. p. 321—346.)

E munkájában Márton dr. elég részletesen leírja azokat az emlékeket és leleteket, melyeket Nógrádmegye terü-

tén az újabb kőkortól (neolit) kezdve a réz- és főleg a bronz-, továbbá az átmeneti-, majd a La Tène-, népvándorlás- és a honfoglalás korszakain át a honfoglaló őseinkig napfényre kerültek s amelyekről a régészet is tudomást vehetett. Közismert, hogy a régészeti leleteket legtöbbször csak a véletlen veti a felszínre s azok még gyakrabban kallódnak el, mint jut-nak megértő, megbecsülő laikusok, ama-tőrök, vagy pláne szakértők és muzeológ-usok kezébe s épen ezért — ismételjük — minden alkalmat meg kell ragadnunk arra, hogy részint a nagyközönség figyel-mét felhívjuk a régészeti leletek fontos-ságára és megbecsülésére és illetékesek kezébe való juttatására, részint pedig, hogy az újabb és újabb leleteket számon tartjuk, az irodalomba bevezessük, hogy egy a szakemberek is könnyebben hozzáférhetővé tegyük.

Különösen szükségesnek látjuk ezt épen Salgótarján vidékén, mely jelenlegi nagy közgazdasági jelentősége mellett igen érdekes multa is tekinthet vissza, de amelyet írónk eddig teljesen elhanyagoltak és mellőztek. Ez az oka, hogy Salgótarjánnak mondhatni alig van iro-dalma, illetve megirt története. Ezen kell segítenünk akkor, midőn történetéhez, fő-leg pedig őstörténetéhez, — a szeméink láttára felvetődő leletek alapján — ha-csak egy szemernyivel is, hozzájárulunk, ha történetének majdan megírandó nagy épületéhez, vagy monografiájához, hacsak egy kis tőglával is szolgálunk.

Mint hogy leginkább a véletlenül napvilágra bukkanó leletek vannak kitevé az elkallódás, a feledés veszélyének, ev-vel pedig a tudomány sokat, sokszor ta-lán pótolhatatlant veszít, ezért legsürgő-sebbnek tartom, hogy a legcsekélyebb nyomot is felkutassuk, a legkisebb tö-redekét is megmentsük és átszűrőmazzas-suk, legalább írásban vagy képbén azon boldogabb nemzedékek számára, amelyek kedvezőbb körülmények között majd e morzsákat is felhasználhatják Salgótarján és vidéke s ezzel hazánk egyik fontos része kultúrtörténetének megírásához!

Kitűzött céлом elérése nagy anyagi akadályokba ütközik. Nyomdaköltség, a rajzok és klisék elkészítése, a mai anyagi és kulturális nyomor mellett, szinte leküzd-hetetlen akadályok. Ha mégis igyekszem őket elhárítani, azt csak Salgótarján vi-deké általam eddig ismert régészeti lele-teinek legrövidebbre fogott, szinte kata-lógusszerű leírásával és, csakis legszebb darabjainak majdan rajzban való feltűnté-tésével is igyekszem elérni. Bővebb fej-tetetésre, részletesebb kormeghatározásra stb. itt terünk nincs. Ami vázlatos nyujt-hatok azt is a Salgótarjáni Községbánya R. T. igazgatóságának, főleg a leleteket nagy hozzáértéssel, fáradsággal s ügyszere-ttel összegyűjtő és így a tudomány szá-mára megmentő Hroziencsik István hánya-igazgatónak köszönöm, magam pedig — nagy elfoglaltságom és az idő rövidsége miatt, — még csak kevés felhelyet ku-tathattam át, illetve tárhattam fel. (f.köv.)

lett. De jött a háború, bekövetkezett Európa elszegényedése; ám a szegénység nem ok, hogy az egészségünkre ne vigyázzunk. Azok a rendszabályok, amelyek egészségünket bizonyos ártalmakkal szemben biztosíthatják, sokszor nem is kerülnek pénzbe, csak érdeklődés kell hozzá. A Rockefeller alapítvány egyik legnagyobb szószólója annak az oly sokszor elfelejtett és elhanyagolt igazságnak, hogy boldogság csak ott van, ahol egészség van. Az egészséget meg kell becsülni, vigyázni kell rá, óvni kell. Az orvostudományt epp oly nemes feladata az egészségesek egészségének megvédése, megtartása, mint az egészséget elvesztett ember egészségének visszaszerzése.

Küzdök az egészség megtartásáért és küzdök az egészség visszaszerzéséért, az orvostudomány két feladata. A Rockefeller alapítvány különösen az első feladatot tűzte zászlójára és ez irányítja működését.

Munkáját több osztályán át bonyolítja le. Az u. n. Nemzetközi Egészségügyi Hivatala a közegészség javítására vonatkozó törekvéseket támogat.

Egy másik osztálya támogatja az egyetemi klinikákat és elméleti intézeteket, hogy minél jobb, modern orvosokat képezhessenek ki. Eszközöket, felszereléseket, tudományos könyveket, folyóiratokat ad. Kinában egy egész orvosi egyetemet állított fel.

Egy harmadik osztálya az ápolónők, az egészségügyi védőnők, gondozónők hépzésével foglalkozik. Ápolónő védőnők képző iskolákat állít fel.

Segítségével távolabbi célokat szolgál. Segít, de azt akarja, hogy a megsegített is megtegye azt, amire képes.

Ilyen segítségben részesül Magyarország is a háború óta. Eleinte az egyetemek lerongyolódott tudományos felszerelésére adott nagy összegeket azzal a feltétellel, hogy állam is segít az egyetemek helyzetén. Azóta fokozatosan mind

több és több magyar orvosnak juttatott külföldi utazási ösztöndíjat. Kiviszi őket abba az országba, ahol a szakmájukból a legjobbat láthatják, hogy aztán, ha hazajönnek, itt népünk javára értékesítsék a látottakat, tanultakat.

A múlt évben a népjóléti minisztériumban felállította az Egészségügyi Reformirodát, amely Scholtz Kornél államtitkár vezetése alatt a közegészségügyi reformokat készíti elő, a közegészségügyi propagandát szervezi meg. Egyelőre 5000 dollárt adott arra, hogy egy járásnak közegészségügyi szempontból való mintajárássá való kifejlesztését elősegítse, hogy így orvosok, hatóságok és maga a község is lássa, hogyan lehet és kell védeni, ápolni az egészséget.

Az idén több milliárdot adott arra a célra, hogy Budapesten és Debrecenben ápolónőképző iskolák állíttassanak fel. A múlt évben közel 18 milliárdot szavazott meg arra a célra, hogy egy Országos Közegészségügyi Intézet állíttassék fel. Az intézet már épül is a Szt. István-kórház szomszédságában és előreláthatólag 1927-ben át lesz adható feladatának. És ezzel nemcsak egy teljes nagy, a külföldi államokkal versenyezni képes intézettel ajándékozott meg minket, de szinte az egész erre adott pénz is itt marad nálunk, mert az új intézet magyar orvos és mérnök tervei szerint, magyar iparosok és munkások munkájával épül.

Es ha az ember ennyi jóakaratot, ennyi segítséget lát, amely idegen kézből, tisztán önzetlen altruistikus ember szeretetből fakad, úgy ez fele kell, hogy rázzon minket és buzdítson, hogy magunk részéről is megtegyünk mindent annyi vért vesztett, annyit sanyargatott, a sorsától annyira sújtott népünk egészségéért, körül vagyunk védelegennyelvű és fajnépek vasgyűrűjétől. E gyűrű szorít minket. E szorítást legyőzni csak úgy tudjuk, ha népünk erőssé, ellentállóvá, egészségessé tessük.

Tanítói jubileum.

Május hó 19-én, a legszebb évszakban, a virágfakadás hónapjában ünnepet ülünk. Majdnem egy félszázad csendes, de annál érdemesebb ünnepét. Munkálkodásának határkövéhez ért el egy, közszeretben álló tanítónő, aki negyven év alatt szívósságának és lelki nemességének virágait szórta szét, ültette el tanítványai között. Negyven év tövis-s, göröngyökkel kirakott utja vezetett el oda, ahol ma a közbecsülésnek rózsátje virul.

Van-e szebb pálya, mint a tanítói pálya? A gyermeki lélek kertésze, amelyben emberpalánták között kell hirdetnie a tudás alapelemét, a szeretet fenséges érzetét s a hitvallósság felemelő, magasztos tudatát. S van-e ennél eszményibb foglalkozás? Olyan a gyermeki lélek, mint a viaszfalba, amelyben a leheletszerű karcolás is meglátszik. Saját egyéniségét, lelki világát vésheti bele a szegye gyermeki hajtásba, hogy azokból egykor az isteni és emberi szeretet eszményi parancsainak élő, gondolkodó és cselekvő embertípusok kerüljenek ki. Olyan a jó tanító, mint a szobrász, aki a carrarai kőtömbből a művészeti remek egyik gyönyörű példányát faragja ki. A tanító és szobrász, de az ő anyagával a legfinomabb carrarai márvány, a legfinomabb alabástrom sem vetekekedhet. Isten képmására teremtett legnemesebb anyag, az emberi lélek van kezére bízva, hogy abból a lelki nemesség és jószág remekművét faraghassa ki.

A gyermeki lélek ily nemes szobrásza volt 40 éven át Holcsek Antánné, salgótarjáni tanítónő. Negyven éven át s ebből 32 éven át Salgótarjában hirdette a kicsinyek, az apró emberek között a tudás nehéz mesterségét. Generációkat nevelt fel, szeretetben, hitben, hazafias érzésben, hogy tanítványai ezrei zárják szívükbe a „jó” Holcsek néni mindig mosolygó jószágos arcát. Azt mondják, hogy a lélek visszatükröződik az arcon. A lélek jószága, nemessége és finomsága veti vissza árnyalatát az arcon. Azért látjuk mi mindig a lelki boldogságnak, a lelki jószágnak visszatükröződését azon az arcon, amely a szeretet nemcsak hirdette, hanem cselekedte is s amely haragot nem, csak megbocsátást, lelki jószágot tudott mutatni.

S május 19-én a városi kaszinó nagyszalonnában összefog gyűlni Salgótarján egész társadalmát, hogy hódolj szeretet-

tel adózzék annak a lelki mesternek, annak a tanítónak, aki egy emberöltőt át a generációk ezreit nevelte fel Nógrád és Hont vármegye kir. tanfelügyelője Dr. Visnyovszky Rezső a vallás és közoktatásügyi miniszter Úr elismerő levelét fogja átadni az ünnepeltnek, mint dokumentálását annak, hogy a legfelső fórum is elismeri a jubiláns nemzetnevelő, pedagógia munkásságát.

S ez ünnep nemcsak a hív. világ s a társadalom ünnepé lesz, jubiliuma lesz ez annak a szeretetnek is, amely negyven éven kísérte a jubiláns áldásthozó, szeretet hirdető, szívósságot gyakorló munkásságát. S ha majd az ünnepelés között látom a jubilálás pazar és impozáns külsőségeit akkor is csak a 40 éven át hirdett szeretet apostolatát fogom magam előtt látni, aki nemcsak azért tanított és oktatott, mert az pályája volt, hanem azért, hogy izzó lelkesedésének, hazafias érzésének, lángoló vallósságának égő szövevényével világítsa be azokat a lelkeket, akik el fognak jönni, a jó Holcsek néni érdekében gazdag ünneplésére.

Kuster Lajos

Hírek és különfélek.

A róm kath. templomban Pünkösdi vasárnapján és hétfőjén délelőtt a rendes időben lesznek az istentiszteletek és pedig 1/29 órákor diákmissze, 10 órákor pedig szentbeszéd és utána nagymise. Ezenkívül pünkösdi vasárnapján délelőtt 1/212 órákor is lesz egy csendes mise.

Pünkösdi ünnep az evang. templomban d. e. 10 ó. kezdődik az istentisztelet, amit 9 órákor az urszentvacsorájának kiosztása előz meg. Az istentisztelet keretében a Prot. Enekkar fog ünnepi korált énekelni Vizsál Richard kar. nagy vezetésével.

A pünkösdi ref. istentisztelet sorrendje: Ünnepe első napján délelőtt 9 órákor Kisterenyén. Konfermandus gyermekek vizagja után urvacsoara osztás. Ünnepe másodnapján délelőtt 10 órákor helyben az evang. templomban urvacsoara osztással egybekötött istentisztelet.

Matiné. A helybeli reálgimnázium ifjusága — mint értesülünk — a jövő hónap első felében egy, a bányakaszinóban tartandó matinéra készül. Az ifjuság ze-

nekara Donizetti, Grieg, Boieldieu és Weber műveiből fog előadni, azonkívül zongora-magánzámok és szavaltatok fogják képezni a műsort, melyet annakidején majd részletesen közölni fogunk. A matinéra már most felhívjuk a zenét és az ifjuságot kedvelő és pártoló közönség figyelmét.

A Magyarországi Kárpát-egyesület helybeli osztálya május hó 16-án tartandó kirándulásakor — bárnai Nagykö — indulás a Zagyvai rakodóról iparvasutalal reggel pont 6 órákor, vizsziindulás a szőrósi pusztáról d. u. 5 órákor. A bárnai templom multját ismergetti Dr. Doranyi Béla vezető. Mindenkit szívesen látunk.

A Salgótarjáni Ipartestület Rákóczi ünnepéye F. hó. 9-én tartotta a Salgótarjáni Ipartestület Rákóczi ünnepét. Az ünnepély, amelyen díszes és előkelő közönség vett részt, a Himnusszal kezdődött. Utána Galbács Lea szavaltta a „Rákóczi kesergő-jét” Szavallata a hazafias érzés fájdalmas megnyilatkozása volt, amely nagy hatást váltott ki a közönségből. Telmányi Kató Rákóczi énekeivel ért el nagy hatást. Ficzek Tutyurko Vitéz ének Rákóczi Ferencről című költeményt szavaltta el nagy drámai erővel. Az ünnepély fénypontja Upponyi József salgótarjáni hitoktató ünnepi beszéde volt. Beszédében Rákóczit, mint vallásos embert, mint hazafit méltatta. Végül az ő követésére felszólította a közönséget. A szónoki beszéd egy remeke volt a beszéd, amely a történelmi érvék meggyőző erejével, a hazafias érzés lángoló lelkesedésével bilincselte le a hallgatóságot. Utána Szkladányi Emil szóelője volt, akit Vadász Bertalan főgimnáziumi tanár kísért; művészi előadás jellemezte játékukat. Patay Lajos szép irrendenta szavallatával emelte az est fényét ifj. Timaróczy Sándor szép baritonján felzengtek az édes bus kuruc nóták. Az ünnepélyt a Szózat zárta be.

Újja alakult az Ébredő Magyarok Egyesülete. Röviden hírt adtunk már olvasóinknak arról a telkes gyűlésről, amelyen az Ébredő Magyarok Egyesületének Salgótarjáni csoportja megalakult és megkezdte működését. Azóta az Egyesület vezetősége nem nagyhanggal de annál alaposabban és körültekintéssel végzi a szervezés munkáját. A tábor napról napra nő és oly férfiak jelentkeznek nap nap után tagfelvételre, akik eddig távol tartották magukat a keresztény megmozdulásoktól. Jele ez annak, hogy a komoly ébredő gondolat igazságaira világot vet a mindennapi élet forgataga. A magyar kis egzisztenciák nyomora, munkátlansága kénytelen kellelten oda vezetik a szenvedőket az ébredő program aranyigazságaihoz. Ezek az igazságok pedig elévülhetetlenek és megdöntöhetetlenek, mert a magyar nemzet életvajudásában születtek meg s rájuk kalapácsolta az elmúlt évtized a mindennapi élet szentesítésének pénzélczeit. Az újjonszervezett Ébredők nem felelőtlen elemek, nem uccai tüntetésre s a politikai kérdéseknek türelmetlen megoldására szerveztek — hanem a társadalmi szorgalom segítségével akarják ápolni a magyarság összetartásának eszméjét, szítani akarják a nemzeti érzésnek oly sok szívben kialudni készülő tüzet és összefüveteliken rá akarnak mutatni arra az útra, amelyen haladva a nehéz gazdasági viszonyok is elviselhetőkké válnak. Az ébredő gondolat ellenségei hiába próbálják elgáncsolni ezt a diadalmas zászlóbontást rémregények kitalálásával, nem találnak ezek hitelt már senkinél, hiszen az újjalakított egyesület vezetőinek neve élen Ungváry Miklóssal garancia arra, hogy ez az egyesület komoly célokat nemes fegyverekkel küzd.

Meghívó. 1926. május 15-én szombaton d. u. 6 órai kezdettel, a Salgótarjáni Bányatelepi Elemi Népiskola növendékei, az iskola épületében, a kis „Levente” csapat zászlója javára gyermek előadást tartanak, Belépődíj. I. hely 20.000 kor., II. hely 15.000 kor.

Szaktanfolyam. Április 6-tól május 8-ig cipészipari szaktanfolyam volt a Salgótarjáni Ipartestületben, amelyet ifj. Orsi Lajos ipari szaktanító rendezett. A több hetes tanfolyam a szabászati ágat ölelte fel, oly terjedelemmel, amelynek gazdagsága és életrevalósága meglepte az ipartestület vezetőségét. Salgótarján és vidékéről mintegy 30 hallgató vett részt, hogy elsajátítsák azokat a fogalmakat, amelyekre ma minden cipésziparosnak szüksége van. A szaktanító oly pártatlan ügybuzgalommal és kötelezőgérzettel vezetett

végig a szaktanfolyamot, hogy hálás hallgatói május 8-án bucsulakoma kíséretében egy szép cigarettatárcával lepték meg a szaktanfolyam lelkes és ügybuzgó vezetőjét.

Sportünnepély június 3-án. A helybeli levente Egyesületeknek nagy nehézségek leküzdése után sikerült június 3-ára, Magyarország legrégibb és talán legjobb férfi és női tornász csapatát megnyerni, akik 60 főnyi tornással fogják bemutatni a fejlett test műveltségét s bizonyosságot fognak tenni a női tornászok aról a nagy feladatról ami a női nemre mint kötelességszerű hivatás vár. Nem akarjuk előre leírni azokat a dolgokat, melyek a műsort betöltik, de bizton hiheti mindenki, hogy az a nap felejthetetlen s még nem látott emlékeket fog hagyni a lelkekben. A műsort a következő számban közöljük, de már előre jelezzük, hogy június 3-án este az Acélgári leventék újra bemutatják a Trianon című színdarabot, melyet, reggelig tartó tánc fog követni. Levente.

A r. kath. kör életéből. A vármegyei közművelődési tanács által támogatott ismeretterjesztő kultureszük téli ciklusát mult vasárnap este megtartott közművelődési esttel befejezte a kath. kör. Program szerint a felolvasást Lapsánszky János a kör elnöke tartotta. Szent Margit életét elevenítette fel röviden bevezetésül, majd áttért a kath. világegyház női szeretetrendjeire, kifejtette azok áldásos munkáját. Saját háborus élményeiből mondott el egy megható történetet bizonyos apáca rendről, mely rend Galiciában a háboru borzalmi közepette minden támadás, számtalan veszély és sok nélkülözés dacára híven kitarított helyen zárdájában, éjjel-nappal ápolva a sebesülteket, betegeket. Felolvasása továbbhi során az új missios nővérek feladatát ismertette s befejezésül a kongregációk fejlesztéséről szólt. Szép tárgyát olyan megkapóan, vonzóan és kedvesen írta meg és adta elő, amilyen előadáshoz kifinomult lélek, szívjóóság, ideális emberszeretet s olyan vallásos meggyőződés kell mint amilyenell Lapsánszky bír. A nagy óciációval fogadott felolvasás után a kongregánisták szórakoztatták szini előadással a közönséget. Itt is közli továbbá a kör vezetősége, hogy kedvező idő esetén Pünkösdi vasárnapján este táncmulatsággal és díjkézzéssel kapcsolatos szini előadás lesz a kör kerthelyiségében melyre ezuton is meghívjuk a t. közönséget. Öönmel tudja végül a vezetőség a kör rendes és pártoló tagjaival, valamint minden érdeklődővel, hogy a kör méltó új otthonának építése néhány héten belül megkezdődik, felkéri tehát az elnökség Salgótarjáni és vidéke társadalmát felekezeti különbség nélkül, hogy ezen keresztény és hazafias kulturegyesület székházának felépítéséhez adományaikkal hozzájárulni kegyeskedjenek. A kis emberek már majd mind adóztak e nemes célra, hisszük hogy az építkezés megindulásának láttára a módosabbak is megteszik kötelességüket tehetségükhöz mérten a helyi nagyvállalatokkal együtt. Hh.

Megzavart előadás. 10-én este a városunkban játszó színészek előadták az „Uri emberek” című darabot, melynek tartalma a benne szereplő két katonatisztre nézve diffamáló volt, szemben egy zsidóbankárral. Az előadásra jelen volt néhány katona, akik előzőleg hangos viselkedésükkel, megjegyzéseikkel, később heves kifigyüléssel zavarták meg az előadást. A rendőrség tapintatos eljárása nagyobb zavart nem okozott, minthogy néhány bankpárti simmi lépésben ellejtett. Nem megholdogult Miklósy Gábor szellemének tulajdonítjuk ezen lehetetlen darab színrehozását. Amugy is puskaporos a levegő, ne játszunk a tüzzel!

Felhívás a r. k. Olvasókör tagjaihoz. Vasárnap 16-án a kör tagjai lobogó alatt indulnak d. e. 9 órákor a köri helyiségből az acélgári Olvasóegylet ünnepéjére, melyet Wabrosch Béla főmérnök, olvasóegyleti elnök távozása alkalmából rendeznek. Ezuton kéri az alelnökség a tagokat, hogy minnél számosabban sziveskedjenek megjelenni.

Hadikölcsönkötvény-tulajdonosok szervezkedése. F. hó 13-án este 8 órára, az előzőleg Dorosnyák Géza takarékpénztári igazgató által kihirdetett gyűlésre igen nagy számban jelentek meg az érdekeltek. Az értekezletet Lipity B. Jenő kormányfőtanácsos gyárigazgató nyitotta meg, vártólva a szervezkedés fontosságát, mert a Bpsten megalakult Országos Szöveteg csak így fog tudni súlyt szerezni követeléseinek. Felolvasa

Borzalmas eltévelyedés.

Ugy nézett ki a dolog, mint a külföldre húzó Vázsonyi Vilmos a frankhamisításban szenvedett politikai kudarc miatt ment volna el hosszabb szabadságra. Most sül ki azonban, hogy amíg Pallavicini barátja itthon puffogtatta el üres rakétáit, addig a politikai botrányhajászat rutinirt művésze Vázsonyi be-tegség örve alatt eltávozott az országból csak azért, hogy a kellő időben ő is beledobja a maga bombáját a franküggybe. Nagy megdöbbenést keltett ország-szerte az a frivol, cinikus és destruktív hang, amit ez az ember a Neue Freie Presse hasábjain legujabban megerosított. Épp akkor, amikor a frankügy tárgyalása az európai közérdeklődés központjába került, hosszabb cikkben veszi bonckés alá a frankper tárgyalásán elnöklő Török Géza személyét és vastag rabulisztikával igyekezik rábizonyítani, hogy mindenáron oda igyekezik kilyukadni, miszerint a kormányt nem terheli felelősség e szenzációs ügyben. Hogy súlyosbítsa bűnét, még neve után a cikk végére oda biggyeszti azt is, hogy e főmedvényt Magyarország volt igazságügyminisztere írta.

Nem akarjuk védelmünkbe venni Török Géza személyét, hisz százezren olvassák mindenfelé az országban a tárgyalásról megjelent híreket s így mindenki meggyőződhetik róla, hogy teljes tárgyilagossággal és minuciózus pontos-sággal halad előre azon a nyomon, amely az igazság és bírói tárgyilagosság

megkövetel. A bírói talár különben sem szorul védelemre nálunk, mert hisz köz-fellegás és köztapasztalat szerint a füg-getlen magyar bíróság egyike azoknak az intézményeknek, amelyek bőségesen kiállították a tűzpróbát az elmúlt idők folyamán. Nem is szállunk perbe azokkal az állításokkal, amiket Vázsonyi terjeszt, jelen esetben egy Europaszerte olvasott ujság hasábjain. Ezek a vádak idebenn amúgy is lepernegnek a magyar bíróság illusztris tagjától, Török Gézáról.

De annál mélyebben, elítéljük Vázsonyi Vilmosnak e hazafiatlan, hazaárulással felérő eljárását. Szinte látjuk a kár-örvendő arcokat, értve alattuk nemcsak Vázsonyit, hanem politikai szövetségeseit, amint itthon kajánul megbeszélés és kiosztják szerepeiket, melynek rendén ez a minden kapitulációt kiszolgált politikus kisiklik az országból hogy onnan támogassa azt az akciót, melynek célja a nemzet becsületének porig aláítása és a magyar nemzet legszentebb institúciójának bemocskolása. Ez már nem pártküzdő. Ezek nem fegyverek, aki ilyenekkel él, az rászolgált arra az ítélletre, amely a nyílt hazaárulást örök időkre megbélyegzi. Hát ennek az embernek már semmi sem szent. Még ennek a csonkig megszakított országnak egyetlen megmaradt kincse a becsülete sem? Még azt is kihurcolja és megbecsteleníti csak azért mert ezzel gróf Bethlennek vél ártani.

a központ által a kormányhoz terjesztett memorandumot, mely súlyos érveket sorakoztat fel a legtöbbször szegény és középosztálybeli áldozatok érdekében. Városunkban is megindítjuk Hadikölcsönkötvénytulajdonosok akcióját, felszólítunk mindenkit a csatlakozásra, jelentsék be a birtokukban levő címletek jegyzésének idejét és névértékét. Jelentkezni lehet — lehetőleg ahol a kölcsönt szerzik — Népbank, Takarékpénztár, Postahivatal, azonkívül az alant felsorolt bizottsági tagoknál, akik azt összegyűjtve, illetékes helyre juttatják. A városunkban működő fiésk egyesület elnökül egyhanglúan Lip-tay B. Jenőt s a bizottság tagjaink a kö-vetkezőket választotta meg az értekezlet: Dorozsnyák Géza, Gádor Lajos, Mihály Antal, Szenes Arnold, Pentka József, Eisner Bertalan, Kovács Béla, László Antal, Springer Géza, Csarba János, Grusz Ferenc, ügyész Dr. Szalvendy Ödön. A megalakulást egyhangu lelkesedéssel mondta ki az értekezlet. A jelentkezési határidő május 23. A jelentkezéskor az akció egyik kiváló vezetője által kiadott füzetre előjegyzést fogadnak el. Ezen értékes füzet ára 10.000 kor. mely összeg az akció kiadásaira fordítatik. Végül néhány egyéni jellegű kínos szólas után az értekezlet végetért.

Az Evangélium leányainak egyesülete Zelenka Panny vezetésével 16-án d. u. kirándulást rendez. Indulás d. u. 2 órákor a lelkészaktól.

Munkaalkalom. Salgótarjánban a munkanélküliek elhelyezésére közvetítő iroda nyílt meg, mely a hét folyamán mintegy 200 munkást helyezett el, részben a Dunántul, részint az Alföldön a vízszabályozó társulatoknál. A munkanélküliek elhelyezése tovább folyik, jelentkezni lehet a hivatalos órák alatt reggel 8-12-ig, d. u. 2-5-ig.

A Szirákai járás 4 km. mezei futó bajnoksága f. hó 9-én Lőrinciben lezajlott. Startolt 108 levente (11 egyesület. Célhoz ér 20 percen belül 64 levente. Eredmény: I. Szirákai Levente Egyesület, II. Lőrinci Levente Egyesület II. csap. III. Lőrinci Levente Egyesület I. csap. IV. Jobbágyi Levente Egyesület. Egyéni győztes: Dobrocsi Imre, Jobbágyi 16 perc. A Pál Imre vándordíjat időle-gesen a szirákai Levente Egyesület nyerte.

Zongora

hangolás,
bőrözés, huro-
zás, régi zongo-
ráknak elvágását rő-
vidre, vasszerkezetűvé tétele,
szóval teljes átújítása
szakaszerűen esz-
közöltetik. Cím
a kiadóban,

Csak Franck a kávédarálóval.

Száz esztendő óta
Járja ez a nóta.
Sódar, kolbász, dagadó
FRANCK-os kávé csak a jó!

Értesitem

Salgótarján és vidéke n. é. közönsé-
gét, hogy

Kárpitos és fényező

műhelyemet f. év január 1-től jelen-
legi Fő-ucca 305. (Hohhauser féle
ház) alól, Új telep 15 sz. (Zagyvai
rakodóval szemben) saját házamba
helyezem át.

Készítek mindennemű kárpitos és fé-
nyezómunkát, úgy mint diványokat
és szolonokat, ágymatracokat, ág-
betéteket, ablakfüggönyöket, buto-
rok, székek, fotelek kárpitozását, min-
denfajta bőr munkát, teljes uriszoba
berendezéseket, hintó, hajtókocsi és
egyéb fényező munkákat, valamint
mindenféle javításokat és átalakítá-
sokat. Kívánságra házhoz is megyek.

kiváló tisztelettel:
Gyetzai Géza
kárpitos és diszító.

219/1926 vht. szám.

Arverési hirdetmény

Alulírott bírósági végrehajtó az
1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében
ezennel közhírré teszi, hogy a salgótar-
jáni kir. járásbíroságnak 1925. évi 4899.
számu végzése következtében dr. Kovács
Jenő ügyvéd által képviselt Salgótarjáni
Takarékpénztár javára 20 millió kor. s
jár. erejéig 1926. évi január hó 11-én fo-
gatosított kielégítési végrehajtás után
le- és felülfoglalt és 102500000 kor-ra
becsült következő ingóságok, u. m: esz-
lőgép, júl, kocsi, ló és egyéb ingóságok
nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szécsényi kir. já-
rásbíroság 1926-ik év PK. 207/ számú
végzése folytán 25 millió kor. tőkeköve-
telés ennek 1925. évi május hó 25. nap-
jától járó 13% kamatai 7/30. váltódíj és
eddig összesen 3479122 kor.-ban bíróság
már megállapított költségek erejéig, Pi-
lány községben leendő megtartására 1926
évi május hó 31-ik napjának délutáni 3
órája határidőül kitűztetik és ahol a venni
szándékozók ezennel oly megjegyzéssel
hivatnak meg, hogy az érintett ingosá-
gok az 1881. évi LX. t.c. 107. és. 108.
§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a
legtöbbet igénynek, szükség esetén becs-
áron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő in-
góságokat mások is le- és felülfoglaltat-
ták és azokra kielégítési jogot nyertek
volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c.
102 §-a értelmében ezek javára is el-
rendeltetik.

Szécsény 1926 évi május hó 7.

Reidl Akos
kir. bir. végrehajtó.

Levente futball bajnokság Salgótarjánban.

Bánya L. E.	4	4	—	8
Hirschgyári L. E.	3	2	1	5
Lőrinci L. E.	4	2	2	6
Zpátfalvai L. E.	3	—	2	2
Starján Városi L. E.	3	1	—	2
Lapujtői L. E.	—	—	—	—
Mnováki L. E.	2	—	—	2
Acélgyári L. E.	3	1	2	2

**Táncmulatság a zagyvapál-
falvai Kath. templom javára.** F.
hó 5-én lett megtarva a tombolával egybe-
kötött táncmulatság a zagyvapálfalvai
templom javára. Ritka szép dokumentuma
volt e kedves ünnepély annak, hogy kis-
helyen is mily nagy dolgokat tud össze-
hozni a magyar szolidaritás és szeretet.
Bár minden község ily nemes gondola-
tokban tudna egyesülni. Az este lefolyá-
sáról alábbiakat hozzuk. A megtartott
mulatságot a községi elöljáróság rendezte
karöltve a Bányatelepi olvasókör, a PBS.
Z. I. S. E. sportegyletek és a felsőfalvai
ifjusági egyesület közreműködésével.
Átérve a lakosság nemes kötelességét,
mindki sietett egy-egy tárgyat adni a
tombolára. Büszkén mondhatjuk, hogy a
legszegényebbek is tőlük telhetőleg ada-
koztak s ott voltak a mulatságon. Az ér-
tekes tombolanyereményeket adók közül
egyeseket megemlítünk, mert mindet fel-

MÁV. Menetrend érvényes 1926 május 15.-től.

Salgótarján Főtérről	indul.	—	—	—	13:10	—
Salgótarján nagyállomásról	indul.	23:48	5:05	7:04	14:15	17:33
Salgótarján Főtérről	indul.	0:22	5:11	7:27	14:27	18:14
Salgótarján nagyállomásról	érkezik	3:01	7:02	11:36	17:20	—
Parádra	érkezik	4:30	8:45	13:17	18:47	—
Kalkápolnára	érkezik	6:40	15:34	15:34	23:—	23:09
Szolnokra	érkezik	7:01	10:25	16:01	20:30	4:16
Miskolcra	érkezik	—	—	—	23:10	—
Gyöngyösre	érkezik	6:30	09:20	16:27	21:10	2:01
Egerbe	érkezik	—	—	—	19:24	—
Balassagyarmatra	érkezik	7:15	10:34	17:33	23:—	3:46
Budapest keleti pályaudvarra	érkezik	—	—	—	20:31	—
Budapest keleti pályaudvarra	érkezik	7:27	17:35	17:55	22:23	—
Budapest keleti pályaudvarra	érkezik	5:20	9:30	15:00	17:10	23:00
Budapest keleti pályaudvarra	érkezik	—	—	12:00	—	—
Salgótarján nagyállomásra	érkezik	6:07	10:41	15:56	21:23	16:27 22:59
Salgótarján főtérré	érkezik	6:19	10:56	16:08	21:37	16:35 23:09
Hatvanból	indul	—	—	13:25	—	—
Budapestről	indul	23:40	6:00	9:30	12:20	13:50 19:05
Balassagyarmatról	indul	—	4:10	7:40	—	13:10
Miskolcra	indul	23:49	5:00	8:34	13:30	13:30 18:17
Egerből	indul	0:47	4:29	8:24	13:20	13:30 18:18
Gyöngyösről	indul	2:01	6:40	9:35	14:54	14:54 19:58
Szolnokról	indul	—	4:45	4:45	13:40	— 17:30
Kalkápolnárol	indul	—	7:11	10:10	16:18	10:10 19:58
Parádról	indul	—	8:53	12:00	17:30	12:00 21:24

Salgótarján — Füle

Salgótarján nagyállomásról	indul	6:12	10:46	16:01	16:29	18:20	21:28
Salgótarján főtérről	indul	6:19	10:56	16:08	16:35	18:27	21:37
Somoskőujfalura	érkezik	6:37	11:13	16:26	16:46	18:45	21:57
Fülekre	érkezik	7:47	13:51	—	17:29	—	23:21
Fülekről	indul	5:32	—	12:30	15:12	—	21:42
Somoskőujfaluról	indul	6:47	12:27	14:00	17:40	19:00	23:26
Salgótarján főtérré	érkezik	7:04	13:10	14:13	18:00	19:22	24:48
Salgótarján nagyállomásról	érkezik	7:12	13:15	14:22	18:06	19:31	23:57

Aláhuzottak Gyorsvonatok.

sorolni lehetetlen, hisz 252 adakozás volt. Nemes Miklós közs. bíró egy anyajuhot kis báránnyal, egy pulykakakast adott Klumetzky főknás, Priska Jánosné egy gyönyörűen himzett nemzeti címeres diványpárnát, mely főkéssége volt a tombolanyereménytárgyaknak. Gregus J. dora cipész egy pár cipőt rendelés szerint. Különösen ki kell emelnünk Baranyay Miklós viaszlási földbirtokost, aki egy értékes ezüst cigarettatárcával lepette meg bennünket. Az est végeredményében 15.716.400 koronát jövedelmezett tiszta-haszonként a templomépítési alapnak, eltekintve a még megmaradt tombolatárgyaktól, melyeket gondosan elrakva egy más adandóalkalommal fogunk felhasználni. Felülfizettek: Dr. Förster Kálmán polgármester: 25 ezer kor., Schmiéd Jenő 50 ezer kor., Dr. Szabó Lajos ig. 100 ezer koronát, Salgótarjáni róm. kath. plébánia 150 ezer kor., Somoskőújfalu plébánia —, Kisterenyi plébánia —, Karancseszi plébánia —, Pusmann Gyula 50 ezer kor., Szenthe László 100 ezer kor., Dr. Hostein Gyula 20 ezer kor., Bicheller Jakab 50 ezer kor., Elfer Ignác 50 ezer kor., Starj. temetkezési intézet: 50 ezer kor., Kralovanszky Imre 50 kor., Holcsek Antal 20 ezer kor., Holcsek Ferenc 30 ezer kor., Kárpáti Abelinó 50 ezer kor., Fridmann borkereskedő: 50 ezer kor., Szmetana Aladár 50 ezer kor., Póra János 50 ezer kor., Köntzey Ferenc 25 ezer kor., Acélgári tiszti kaszinó 100 ezer kor., Fülöp János 50 ezer koronát.

Ébredők! Kérjük az Ébredő Egyesületek volt és újonnan belépni szándékozó tagjait, hogy fölvetelük bejelentése végett az egyesület helyiségében (Gál vendéglő) naponta este 8—9 óra között jelentkezzenek. Hivatalos órákat naponta a titkárság tart 8—9 között.

Kulturnemzet a magyar. A tudomány kimutatta azt a szegényletes igazságot, hogy a magyar gyermekhalandósági — és tüdővész-statisztika kedvezőtlenebb, mint a balkáni népeké és hogy a magyar ember átlagos életkora rövidebb mint minden más európai emberé. A magyarságot, amelynek ősi erejét nem tudták megtörni a háborús viharok, ma az a veszedelem fenyegeti, hogy dicstelen mártírja lesz a saját tunyaságának és rövidlátásának. Pedig a nemzet vérel apasztó ellenséggel szemben lehetséges, sőt biztos sikerű a céltudatos védekezés, — hiszen közismertek az egészségügyi intézkedések, amelyeknek más nemzetek hasonló veszedelmekből való szabadulását, újjászületését és mai virulásukat köszönhetik. Az újonnan szervezett Magyar Vörös-kereszt-Egylet a maga élet-célját a gonosz ellenség megtámadásában és ártásában keresi. Ez a legszentebb szabadságharc, amelyet valaha is vívtak: harc a tudatlanság, a szenny és a büns közömbösség ellen; harc az iljúsáért, a jövőért és az életért. A győzelem mindannyiunk személyes érdeke, a gazdag csak úgy mint a szegényé, a kézművesé nem kevésbé, mint a szellemi munkásé. A közös veszedelem követeli, hogy ezuttal sutba vessük a politikai és társadalmi ellentéteket és hogy áldozatkészen tömörüljünk a vörös-kereszt-es zászló körül. Ez a harc fogja eldönteni, van-e jogunk az élthez és van-e jogunk, hogy kulturnemzetnek nevezzük magunkat. Herczeg Ferenc.

Bolsevista torzképek. Varsóból jelentik, hogy egy ukraina bányaközpontban az asszonyok szövete azon kérdéssel foglalkozik, „hány férje lehet egy asszonynak.” Sem többel sem kevessebbel. A megjelent szavazás szerint egy nőnek három férj esik és a központi végrehajtó bizottság a határozat végrehajtásával biztatott meg.

Nógrád és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék központi választmánya.
237-1926. kp. szám.

Hirdetmény

Nógrád- és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék területén a nemzetgyűlési képviselőválasztásokról szóló 2200-1922. M. E. számú kormányrendelet értelmében a központi választmány által elkészített ideiglenes választói névjegyzékek minden szavazókörben közszemlére lesznek kitéve 1926. évi május. hó 16. napjától 1926. évi június hó 14. napjáig bezárólag. Ugyanezen idő alatt a választókerületek székhelyeit képező Salgótarján és Balassagyarmat r. tan. vá-

rosokban, Szécsény és Szirák nagyközségekben, Rétság, Drégelypalánk községekben és Nagymaros nagyközségben a (város) községüzán közszemlére lesznek kitéve a választókerületbe tartozó összes községnek ideiglenes választói névjegyzékei is.

A megjelölt napokon a községi (városi) előjáróság egyik tagjának jelenlétében délelőtt 8 órától 12 óráig a névjegyzéket bárki megtekintheti.

Azok, akik a névjegyzék ellen a 2200-1922. M. E. sz. kormányrendelet 38. §-a értelmében felszólamlással élni jogosultak, felszólamlásaikat 1926. évi május hó 16. napjától ugyanczen hónap 30-ik napjáig bezárólag a községi (városi) előjáróságnál írásban benyújthatják. A benyújtott felszólamlások benyújtásuktól kezdve 1925. évi június hó 14. napjáig bezárólag a községi előjáróságoknál ugyancsak közszemlére lesznek kitéve és azokra június hó 14. napjáig ugyancsak az előjáróságoknál írásbeli észrevételek nyújthatók be.

Június hó 15.-én Salgótarján és Balassagyarmat r. tan. városok polgármesterei, valamint a községi és köijegyzők az ideiglenes névjegyzékeket a kihagyott és elutasítottak névjegyzékével az ellenük benyújtott felszólamlásokkal és észrevételekkel, továbbá a felszólamlások iktatókönyvével együtt közvetlenül küldönc útján a vármegye alispánjához betértesztik.

Figyelmeztetem a közönséget, hogy amely ideiglenes névjegyzék összeállításánál a központi választmány egyeseket a névjegyzékből kihagyott, az ilyen névjegyzékhez a kihagyottak névjegyzéke szintén mellékelve van.

Balassagyarmat, 1926 évi április hó
Baross s. k.,
alispán,
a központi választmány elnöke.

Vegye meg az Agrária patkányirtó huskonzervát a patikában vagy drogériában.

Hűséges házi-barát

egy jó

fotografáló masina.

Könnyű fizetési feltételekkel olcsón szállít

FRIED és NÁDOR

Budapest, IV. Petőfi Sándor ucca 3.
Kérje ingyen a 26. számú

KÉPESÁRJEGYZÉKET

Hirdessünk: A MUNKA politikai hetilapban!!

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Nagyrabecsült Hölgyeim és Uraim

további

ÁRZUHANÁS

csak az udvarban, cím Olcsó Maradékvasár

Budapest, Király ucca 32.

Alapítva 1895 év.

Schifon, voile, divatgrenadin, szines crepp, sima delén, nyers mollinó métere 8.900 kor. U.m. testő, vagy karton 12.000 kor., delén, vagy mosott vászon 11.000 kor., angin, vagy kanavász 13.000 kor., oxford, vagy zephir 15.800 kor., selyemfényű cloth 22.000 kor., oxford, vagy zephir 15.800 kor., női schottis, vagy pepita szövet 25.000 kor., sima liberty 18.800 kor., női schottis, vagy pepita szövet 25.000 kor., duplaszélés női szövet minden színben 29.000 kor., sötétszürke öltönyanyag 15.000 kor., 140 cm. férfiszövet 66.000 kor., duplaszélés gyapjuvoile női szövet 49.000 kor., duplaszélés gyapju scheviott szövet 69.000 kor., crepp marquin 16.900 kor., eponge 19.000 kor., crepe de chine 69.000 kor. szalmazsák 56000 kor., virágos vattapaplan 184.000 kor., egy garnitúra 2 ágy egy asztalterítő összesen 250.000 kor., pohártörő, vagy delenkendő 9.800 kor., törülköző 11.800 kor., 2 m. hosszú fehérített lepedő, vagy fehér étkezőabrosz darabja 59.000 kor., kész paplanlepedő 98.000 kor., zsebkendő 3.500 kor., himzett női ing, vagy nadrág 18.900 kor., duplagalléros szines férling darabja 59.000 kor., rövid alsónadrág 23.000 futószőnyeg 28.000 kor., további női, vagy férfi gyapjuszővetmaradékok minden elfogadható árban,

Postai rendeléseket lokálisan megtekinthetünk.

Salgótarján és Vidéke Hitelszövetkezet mint az Országos Közp. Hitelszövetkezet tagja

Elfogad takarékbetéteket magas kamatozással.

Folyósít: Ipari és mezőgazdasági kölcsönöket előnyös feltételekkel.

Betörés, tűz, jégkár stb. biztosításokat eszközöl.

Bornagykereskedés

mint a Ceglédi Hitel és Pinceszövetkezet uradalmi fájborainak lerakata.

Olcsó árak!

Pincénket okvetlen látogassa meg.

Pince: Karancsaljai u Iroda: Főtér 479.

Fáj a lába?

Ha fáj a lába, úgy használja a már kipróbált

Kámforos

Fortuna lábsót,

melyből 2—3 lábfürdő megszünteti a sok járás, álldogálás, sportolás és egyéb megerőltetésből keletkező lábfájásokat. Megszabadítja a legmakacsabb tyukszem és borkeményedéstől, kámfortartalmánál fogva felrússítja az izmokat és azonnal

megszünteti

a lábizzadást.

Kapható: Főraktár Bopnár Jenő gyógyszerár, Budapest, VII. Dob u. 80. 2 doboz ára postán a pénz előzetes be- küldésével 25.000 K., utánvétellel 8000 K.-val több.

Rendelésnél hivatkozni e lapra.

Felhívás

A Bethlen Gábor Szövetség által házikézelésben kibocsátott 10000 koronás

Bethlen Gábor

HÁZ SORSJEGYEIVEL

Négyszázmilliót

NYERHET.

Húzó kir. közjegyző és hatósági kiküldöttek közbenjöttével

Május 29.-én

A jövedelem a szegény és árva tanulóifjúság részére még az éven felállítandó OTTHON javára fordítatik. Budapest, vidéken kapható minden Dohánytörszédben.

Kátránypapír,

aszfalt-, facement-, bőrlemez-, pléb-, hullámlemez-, badog-, beton-, psla-, cseréptetők az

ARCO-TOP

amerikai folyékony aszbesztfedő és szigetelő anyaggal 10 évre,

ARCO-SEALIT

aszbeszt masszával 40 évre helyreállíthatók. Utóbbi mélyszigetelésre, talajvíz elleni védelemre, üveges és minium-kitt helyett, továbbá kazánfalazásra is alkalmas. Eső és egyéb csatornák kikenésére legjobb az Arco-Top. Gyárkémények, kazánok, lokomotívok, lokomobílok, forró fémfelületek védelmére szolgál

360° Celsius hőfokig az Arco 380 hőálló amerikai zománcfényű rendkívül tartós festék.

Palmetto-Paint amerikai rugalmas, rozsdavédő kacsuk festék, savak, gázok ellen és hirtelen változó hőfoku fém és fafelületek védelmére.

Arco-Jointite tökéletes amerikai csőtömítő paszta

A hazai állami és nagyipari üzemeknél bevezetve! Kérjen részletes leírást, ajánlatot, referenciákat

Kun Sándor cégtől

Budapest, IV. Ferencz József rak. part 18. Alapítási év 1892. Telefon J. 61—23. Sörgőnyelm Kunship.